

Landbrugere eller i hvilkenjomhelst anden Stil-
ling, kunne see og forstaae de tiloversblevne
Minder af forskjellige Slags om det Folk,
som har levet der for mange Aarhundreder
siden, at de forstaae sig paa dem og kunne bi-
drage til at forhindre deres Udbyggelse
(Esfærning: Østerskaller!); ja det har ogsaa
sin Betydning, at de kunne see, hvorledes
man dengang levede paa en heel anden Maade
end nu tilbids. Endvidere er det blevet sagt,
at det er en ny Underviisningsgjenstand; ja
det er ganske vist, jeg troer, at den Skole,
ved hvilken jeg er ansat, er den første Skole,
hvor den er indført, men der er allerede flere
Skoler, hvor det nu er Tilfældet, idetmindste
har jeg hørt, at der findes saadanne Samlinger
ger baade i Ribe og Aarhus lærde Skoler;
Klensborg Skole kan jeg vel ikke nævne her i
denne Sal (Monrad: Hvorfor ikke?). Vi
siddede ikke her i Rigsraadet, men paa Rigs-
dagen (Ordføreren: Vi tale jo ogsaa om
Rødning Skole). Denne Underviisning er som
sagt for en Deel ny, men den har allerede
faaet Indpas i forskjellige Skoler, og jeg maa
sige, at jeg har seet det med megen Glæde.
Vi have destovære i vore lærde Skoler altfor
meget af, hvad der knytter dem til fremmede
Lande og fremmede Folk, men det er godt, at
der ogsaa engang kommer Noget, som kan
knytte dem til vore egne hjemlige Forhold, det
er godt, at Embedsmændene, som gaae ud
derfra, allerede i deres Ungdom kunne lære
at have Kjærlighed til det Land, som de skulle
leve i og virke for, og jeg troer, at det danske
Folkething, fremfor at nægte Midlerne dertil,
med Glæde maa gribe Leiligheden til at bi-
drage Sit dertil, især da Rectoren ved en
saadan lærd Skole, som ovenikjøbet selv har
faaet en Dannelse, der maa knytte ham til en
fremmed Aldtid, har ønsket at faae en saadan
Samling for dermed at stifte Gavn. Jeg
troer, at vi langt bedre vilde gavne det danske
Folk ved at bevilge disse 400 Rd., end ved at
nægte dem, saameget mere, som de Reiser, der
kunde træde istedet derfor, jo meget snart vilde
løbe op til Renterne af dette Beløb (Monrad:
Ja meget mere!).

Gomard: Jeg skal visseelig ikke bestride
Nytten af at bevilge disse 400 Rd. til Sorø

Akademi til Indkjøb af en Samling af nor-
diske Oldsager, det kan maaskee være meget
nyttigt, men en Betragtning ved denne Sag,
som det forekommer mig ogsaa har sin Be-
rettigelse, skjød den ærede Ordfører tilside,
hvortil han ikke vilde tage noget Hensyn, og
det er det økonomiske. Ja, dersom det Hele
var gjort med at votere disse 400 Rd., isaa
kunde man ganske vist fra det økonomiske Hen-
syn, som efter min Mening ogsaa maa komme
i Betragtning, ikke have Noget derimod,
men det kan umulig være gjort dermed.
Jeg kan ikke tænke mig, at man kan
faae nogen stor Samling af Oldsager for
400 Rd.; den maa senere forøges, den maa
have et Locale, hvori den bliver opstillet, dette
Locale maa, eftersom Samlingen vokser, udvides,
ligesom der maaskee ogsaa senere vil fordrø
en særlig Embedsmand til at forevise den (En
Stemme: Nei!) Jo, jeg troer, at man godt
kan komme dertil, saa at fra det Synspunkt
betragtet troer jeg dog virkelig ogsaa, at man
maa tage noget Hensyn til det Deonomiske.
Paa den anden Side kan jeg rigtignok ikke
være enig med dem, som have udtalt sig der-
hen, at man fra Sorø Skole ligesaa let eller
billigt vil kunne reise til Kjøbenhavn og paa
den Maade benytte de derværende Samlinger;
jeg troer, at dette vilde blive kostbarere end at
bevilge de 400 Rd., selv om dette skulde frem-
falde nogen aarlig Stigen i Udgifterne til
Sorø Akademi.

Naar den ærede Rigsdagmand for Hjørring
Amts 2den Valgkreds (Fischer) med Hen-
syn til Forhøielsen af Skolepengene har yttret,
at, havde han kun Visshed for, at den ikke
vilde afholde unge Mennesker fra at indtræde i
Skolerne, skulde han ikke have Noget derimod,
da troer jeg, at han kan være ganske rolig i
den Henseende. Den her foreslaaede Forhøielse
af Skolepengene paa Sorø Akademi med 15
Rd. aarlig er en aldeles forsvindende Stør-
relse i den hele Udgift for Bedkommende. Det
er jo egentlig ikke Skolepengene i og for sig,
der gjøre den lærde Underviisning kostbar, men
det er Opholdet, Kost, Logis o. s. v. paa det
fremmede Sted, det være sig nu i Sorø eller i
Kjøbenhavn, naar Eleverne ikke ere der hjemmefra